

Súd: Okresný súd Bratislava III
Spisová značka: 51P/107/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1312215298
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Klepáčová
ECLI: ECLI:SK:OSBA3:2013:1312215298.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava III v konaní pred samosudkyňou JUDr. Annou Klepáčovou, v právnej veci navrhovateľa: G.. Ľ. Š., narodený XX.XX.XXXX, bytom H. XX, W., štátny občan SR, zastúpený AK Dobrovodský & spol., s.r.o., so sídlom Česká 7, Bratislava, proti odporkyni: P. X., rodená U., narodená XX.XX.XXXX, bytom T. XX, W., o návrhu na určenie neplatnosti manželstva, takto

rozhodol:

Súd návrh zamieťa.

Súd náhradu trov konania odporkyni nepriznáva.

odôvodnenie:

Návrhom na začatie konania / § 79 ods.1,2 OSP/, podaným na tunajšom súde dňa 10.10.2012 sa navrhovateľ domáhal určenia neplatnosti manželstva, ktoré uzatvoril s odporkyňou dňa 29.11.2007 v obci Q., v provincii P., O.. Skutkovo návrh vo veci samej odôvodnil tvrdením, že s odporkyňou sa zoznámili počas pracovnej cesty na O. v novembri roku 2007 a jednalo sa o krátkodobú známosť. V rozhodnej dobe boli obaja rozvedení. Pri večeri v hotelovej reštaurácii boli oslovení personálom hotela s návrhom, že hotel organizuje takýmto párom sobáš na pláži. S poukazom na psychický stav oboch účastníkov konania, títo na prednesený návrh pristúpili v domnienke, že sa jedná o neformálny akt organizovaný pre turistov za účelom ich zábavy. Slávnostný akt sobáša prebehol na pláži dňa 29.11.2007 za účasti hotelových hostí a známych zo X., ktorí boli v tom čase náhodou na dovolenke na O.. Navrhovateľovi ani odporkyni nebol o vykonaní tohto aktu odovzdaný žiadny doklad ani právna listina. Po návrate na územie X. na základe verbálnych informácií o tom, že takýto sobáš by mohol byť platný, navrhovateľ spolu s odporkyňou požiadali Ministerstvo vnútra SR o poskytnutie informácie v tejto veci, pričom následne im bola vydaná verejná listina označená ako potvrdenie o manželstve a súčasne aj sobášny list vystavený dňa 04.06.2008 osobitnou matrikou MV SR, ktorým bola platnosť uzavretia tohto manželstva potvrdená. Navrhovateľ s odporkyňou po uzavretí tohto sobáša spolu prakticky nežili a na základe návrhu navrhovateľa bolo ich manželstvo rozsudkom tunajšieho súdu dňa 24.07.2009 rozvedené. Na základe Zákona o rodine platného na území Slovenskej republiky navrhovateľ konštatoval, že manželstvo nebolo uzavreté vážne, neboli pri jeho uzatváraní predložené doklady preukazujúce spôsobilosť manželov uzavrieť manželstvo, ani navrhovateľ ani odporkyňa nepredložili vyhlásenie o svojom osobnom stave ani trvalom pobyte, pričom pravdepodobným dokladom pre vyhotovenie sobášneho listu boli pasy účastníkov konania, ktorými však oni sami nedisponovali, nakoľko tieto sa nachádzali na recepcii hotela a do rúk matričného úradníka sa dostali bez ich súčinnosti. Poukázal tiež na to, že všetky úkony, ktoré navrhovateľ vykonal na osobitnej matrike Ministerstva vnútra Slovenskej republiky boli vykonané za účelom odstránenia právnej neistoty ohľadom uzavretia manželstva a za účelom umožnenia urýchleného rozvodu eventuálne platného manželstva. Na základe uvedených skutočností mal navrhovateľ za to, že nakoľko vyhlásenie o uzavretí manželstva nebolo

urobené slobodne, vážne, určito a zrozumiteľne, je tu dôvod na vyhlásenie jeho neplatnosti a žiadal súd, aby jeho návrhu v celom rozsahu vyhovel.

Odporkyňa žiadala, aby súd návrh navrhovateľa zamietol, nakoľko predmetné manželstvo bolo uzavreté riadne, slobodne, vážne, zrozumiteľne a určito. Sobášny akt mal pôvodne na základe dohody účastníkov konania prebehnúť na Veľvyslanectve Slovenskej republiky v M., kde im však zo strany U. G. M. - bývalého veľvyslanca Slovenskej republiky na O. bolo oznámené, že z dôvodu, že nedisponuje znakmi Slovenskej republiky potrebnými pre platné uzavretie manželstva, je potrebné, aby manželstvo bolo uzavreté pred notárskym úradom podľa platného práva O. H. a ktorú formu uzavretia manželstva dovoľuje zákonná úprava Kuby a jednak ju akceptuje aj zákonná úprava Slovenskej republiky. Obaja účastníci konania sa ustanovili pred notára medzinárodnej právnej poradne vo Q., kde prebehol sobášny akt. K spôsobilosti uzavrieť manželstvo boli obaja manželia poučení v tom smere, že je potrebné zabezpečiť doklady z matričných úradov Slovenskej republiky, ktoré sa napokon podarilo zabezpečiť a dňa 29.11.2007 sa konal sobášny obrad. Následne sa manželia vrátili na územie Slovenskej republiky, a to i s dokladom o uzavretí manželstva. Vtedajší veľvyslanec Slovenskej republiky na O. poveril konzulárneho pracovníka zastupiteľstva Slovenskej republiky v M., aby tieto dokumenty správoplatnil, opatril ich pečiatkou Slovenskej republiky a tieto následne zaslal na Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky na osobitnú matriku, čo sa aj stalo. Následne bolo manželstvo zapísané v osobitnej matrike Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a bol vystavený sobášny list osobitnej matriky preukazujúci uzavretie manželstva. Pri sobášnom akte obaja manželia zhodne uviedli, že do manželstva vstupujú slobodne a dobrovoľne, obaja boli spôsobilí k právnym úkonom a uvedomovali si význam tohto aktu. Sobášu predchádzala polročná známosť účastníkov konania na území Slovenskej republiky, pritom po uzavretí manželstva žili manželia cca 1,5 roka v spoločnej domácnosti. Spolužitie ukončili v roku 2009, kedy odporkyňa odišla na O., kde sa zdržiavala až do novembra roku 2012. Pokiaľ ide o listiny preukazujúce osobný stav účastníkov konania, tieto boli notárovi vykonávajúcemu sobášny obrad predložené pred uzavretím manželstva.

Právny zástupca navrhovateľa sporoval skutočnosť uvedenú v správe Veľvyslanectva v M., že pred uzavretím manželstva nebol zo strany oprávneného sobášneho orgánu na O. zisťovaný osobný stav snúbencov, v ktorom nesprávnom postupe tohto príslušného orgánu, navrhovateľ označil ďalší dôvod neplatnosti tohto manželstva.

Súd sa oboznámil s návrhom navrhovateľa zo dňa 10.10.2012, potvrdením o manželstve z Matričného úradu O. H. zo dňa 30.11.2007, sobášny listom vydaným Osobitnou matrikou MV SR dňa 04.06.2008, rozsudkom tunajšieho súdu, č. k. 17C/128/2008 - 62, zo dňa 24.07.2009, žiadosťou tunajšieho súdu adresovanú konzulárnemu odboru veľvyslanectva SR na O. zo dňa 18.01.2013, odpoveďou Ministerstva zahraničných vecí O. H. zo dňa 04.04.2013 o verifikácii platnosti sobášneho dokumentu, oznámením o uzavretí manželstva zo dňa 04.06.2008, zápisom o uzavretí manželstva zo dňa 31.03.2008, sobášnym listom vydaným Matričným úradom O. H. rodnými listami manželov, rozsudkom Okresného súdu Bratislava V, č. k. 11C/59/2000 - 21, zo dňa 21.03.2001, rozsudkom Okresného súdu Bratislava II, č. k. 6C/56/1991 - 33, zo dňa 20.11.1991, fotokópiu pasu odporkyne, fotokópiou pasu odporcu, správu pre matriku zo dňa 14.10.2009 a ďalšími listinnými dôkazmi na vec sa vzťahujúcimi. Súd ďalej vykonal dôkaz výsluchom účastníkov konania a zistil tento skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava II, č. k. 6C/56/1991 - 33, zo dňa 20.11.1991 bolo manželstvo navrhovateľa G. L. Š. s G. U. Š., rod. C. rozvedené. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 21.01.1992.

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava V, č. k. 11C/59/2000 - 21, zo dňa 12.03.2001 bolo manželstvo odporkyne P. Š., rod. U. a G. F. Š. rozvedené. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 15.04.2001.

Zo sobášneho listu účastníkov konania súd zistil, že dňa 29.11.2007 navrhovateľ spolu s odporkyňou uzavreli obaja ako rozvedení manželstvo zapísané na Matričnom úrade O. H. vo Q., okres Q., provincia

P., O. , ktoré platné manželstvo bolo zapísané v osobitnej matrike Ministerstva vnútra Slovenskej republiky vo zväzku OM/58, ročník 2007, strana 9, por. číslo 18.

Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 17C/128/2008 súd zistil, že rozsudkom č. k. 17C/128/2008 - 62, zo dňa 24.07.2009 súd manželstvo navrhovateľa :G.. L. Š. a odporkyne označenej priezviskom P. Š., uzavreté dňa 29.11.2007 vo Q., zapísané v osobitnej matrike Ministerstva vnútra Slovenskej republiky vo zväzku OM/58, ročník 2007, strana 9, por. číslo 18. rozviedol. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 26.08.2009.

Podľa § 9 ods. 1 Zákona o rodine, manželstvo nemožno uzavrieť so ženatým mužom alebo s vydatou ženou; v takom prípade súd aj bez návrhu rozhodne, že manželstvo je neplatné.

Podľa § 9 ods. 2 Zákona o rodine, súd nerozhodne o neplatnosti manželstva a manželstvo sa stane platným, ak skoršie manželstvo zaniklo alebo ak súd rozhodol o tom, že skoršie manželstvo je neplatné.

Podľa § 13 ods. 1 Zákona o rodine, ak manželstvo zaniklo, súd nemôže rozhodnúť o tom, že manželstvo je neplatné, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 13 ods. 2 Zákona o rodine, ak bolo manželstvo uzavreté so ženatým mužom alebo s vydatou ženou, medzi predkami a potomkami alebo medzi súrodencami, súd rozhodne o tom, že manželstvo je neplatné, aj po jeho zániku. To isté platí o manželstve uzavretom medzi osobami, ktoré sú v príbuzenskom pomere na základe osvojenia.

Podľa § 14 ods. 1 Zákona o rodine, manželstvo je neplatné, ak vyhlásenie o uzavretí manželstva nebolo urobené slobodne, vážne, určito a zrozumiteľne.

Podľa § 14 ods. 2 Zákona o rodine, o tom, že manželstvo je neplatné podľa odseku 1, súd rozhodne na návrh ktoréhokoľvek manžela.

Podľa § 14 ods. 3 Zákona o rodine právo manžela podať návrh na začatie konania o neplatnosti manželstva podľa odseku 1 zanikne uplynutím jedného roka odo dňa, keď sa o dôvodoch neplatnosti manželstva podľa odseku 1 dozvedel..

Navrhovateľ dôvodnosť návrhu na vyhlásenie manželstva za neplatné

skutkovo vymedzil : 1/ právne významnou skutočnosťou, že vyhlásenie o uzavretí manželstva nebolo zo strany oboch snúbencov, resp. zo strany navrhovateľa urobené slobodne, vážne, určito a zrozumiteľne tak, ako to vyžaduje Zákon o rodine, ako aj 2/ právne významnou skutočnosťou, že zo strany oprávneného sobášneho orgánu na O. nebol pred uzavretím manželstva riadne zisťovaný osobný stav účastníkov konania ako snúbencov, pričom tieto skutočnosti sú právnym dôvodom na vyhlásenie manželstva za neplatné.

Z listinných dôkazov obsiahnutých v súdnom spise vyplýva, že pred podaním návrhu na začatie konania vo veci určenia neplatnosti manželstva účastníkov konania ich manželstvo zaniklo rozvodom.

Zo zisteného skutkového stavu veci dospel súd k právnomu záveru, že skutkové vymedzenie žaloby zo strany navrhovateľa je právne neúčinné.

Podľa § 14 ods. 3 Zákona o rodine právny poriadok Slovenskej republiky s týmto dôvodom vyhlásenia manželstva za neplatné spája prekluzívnu jednoročnú lehotu na podanie návrhu na vyhlásenie manželstva za neplatné z dôvodu, že vyhlásenie o jeho uzavretí je postihnuté niektorou z vyššie

uvedených väd, pričom táto lehota začína plynúť objektívne najskôr od uzavretia manželstva a subjektívne okamihom, kedy sa manžel dozvedel o dôvode neplatnosti manželstva pre vady vyhlásenia o vstupe do manželstva. Navrhovateľ pritom sám vo svojom návrhu uvádza, že od počiatku považoval vyhlásenie o vstupe do manželstva s odporkyňou za neformálny akt organizovaný pre turistov za účelom ich zábavy na O.. Manželstvo s odporkyňou bolo pritom uzavreté dňa 29.11.2007, t. j. päť rokov pred podaním návrhu na vyhlásenie jeho neplatnosti a čo je nemenej dôležité viac ako tri roky od rozvodu tohto manželstva, ktorý prebehol na základe návrhu navrhovateľa. Z uvedeného je zrejmé, že aj z pohľadu subjektívneho plynutia prekluzívnej jednoročnej lehoty v zmysle § 14 ods. 3 Zákona o rodine, táto navrhovateľovi uplynula niekoľko rokov pred podaním samotného návrhu na vyhlásenie tohto manželstva za neplatné. Súd v danom prípade poukazuje i na skutočnosť, že z výpovede odporkyne, ktorá veľmi podrobne a určito popísala úradný postup, ktorý museli obaja manželia absolvovať za účelom uzavretia sobáša ako i postup zastupiteľských úradov za účelom jeho riadnej platnosti, ako i postup našich orgánov na území Slovenskej republiky je veľmi nepravdepodobné, že by sa zo strany navrhovateľa či odporkyne nejednalo o vážne, slobodné, určité a zrozumiteľné vyhlásenie o uzavretí manželstva., naopak z postupu oprávnených orgánov O. H. ako i následného postupu oprávnených orgánov Slovenskej republiky je zrejmé, že manželstvo bolo uzavreté platne a v súlade so všetkými právnymi predpismi O. H. upravujúce uzavretie manželstva a k jeho zapísaniu v osobitnej matrike Ministerstva vnútra Slovenskej republiky prišlo taktiež až po splnení predpísaných úradných postupov, ktoré osvedčili platnosť tohto manželstva. Nedostatočné zistenie osobného stavu snúbencov (ak by k nemu v danom prípade došlo, čo však nebolo preukázané) pritom nie je bez ďalšieho dôvodom neplatnosti manželstva, nakoľko v danom prípade je zrejmé, že tak navrhovateľ ako i odporkyňa boli v čase uzavretia manželstva niekoľko rokov právoplatne rozvedení, a teda plne spôsobilí manželstvo uzavrieť, či už podľa právneho poriadku O. H., alebo podľa právneho poriadku Slovenskej republiky. Skutočnosť, či listinami preukazujúcimi ich osobný stav disponoval oprávnený O. sobášny orgán pred uzavretím manželstva alebo až po jeho uzavretí, je v danom prípade bezpredmetná. Taktiež je potrebné poukázať na to, že prípadná bigamia je v zmysle platného Zákona o rodine na území Slovenskej republiky relatívnym dôvodom neplatnosti manželstva a nie absolútnym, čo značí, že aj v prípade ak by v čase uzavretia manželstva nebol jeden z manželov právoplatne rozvedený a jeho manželstvo by zaniklo až po uzavretí ďalšieho manželstva, toto manželstvo by sa následne konvalidovalo a stalo by sa platným. To znamená, že ani v prípade, ak by skoršie manželstvo jedného z manželov zaniklo až po uzavretí nového manželstva, súd by nerozhodol o jeho neplatnosti a takéto manželstvo by sa stalo v zmysle § 9 ods. 2 Zákona o rodine platným manželstvom.

Súd napokon nevyhovел návrhu navrhovateľa a jeho návrh na vyhlásenie manželstva s odporkyňou za neplatné zamietol hlavne z toho dôvodu, že podľa Zákona o rodine ak manželstvo zaniklo, súd nemôže rozhodnúť o tom, že manželstvo je neplatné, ak zákon neustanovuje inak. Manželstvo účastníkov konania zaniklo rozvodom na základe rozsudku tunajšieho súdu, č. k. 17C/128/2008 - 62, zo dňa 24.07.2009, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 26.08.2009. Zaniknuté manželstvo možno pritom v zmysle ustanovení zákona vyhlásiť za neplatné iba v taxatívne vymedzených prípadoch uvedených v § 13 ods. 2 Zákona o rodine, z ktorých však žiadny nebol v danom konaní preukázaný, a preto súd nemohol postupovať podľa tohto ustanovenia a návrhu navrhovateľa vyhovieť. Po oboznámení sa so všetkými skutočnosťami prípadu je zrejmé, že návrhu navrhovateľa nebolo možné z viacerých zákonných dôvodov vyhovieť.

Vzhľadom k vyššie uvedenému skutkovému stavu a s poukazom na citované ustanovenia zákona, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 odseku 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Odporkyňa nebola v konaní zastúpená advokátom a zo spisu jej iné trovy nevyplývali, z ktorého dôvodu jej súd náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Účastník môže napadnúť rozhodnutie súdu I. stupňa odvolaním (§ 201 O. s. p.). Odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje (§ 204 ods. 1, O. s. p.)

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 OSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.